

با اسمه تعالیٰ
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

سازمان ملی پژوهش استعدادهای دینخان

مبارزة علمی برای جوانان، زنده کردن روح جستجو و کشف واقعیت‌هاست. «امام خمینی (ره)»

دفترچه سؤالات مرحله اول سال ۱۴۰۲

پنجمین دوره المپیاد علوم زمین

کد دفترچه: ۱

تعداد سؤالات	مدت آزمون
۲۵ سؤال	۵۰ دقیقه

نام: _____
نام خانوادگی: _____
شماره صندلی: _____

استفاده از هرنوع ماشین حساب ممنوع است.

توضیحات مهم

- ۱- کد دفترچه سؤالات شما یک است. این کد را در محل مربوط روی پاسخ‌نامه با مداد پر کنید، در غیر این صورت پاسخ‌نامه شما تصحیح نخواهد شد.
- ۲- بلا فاصله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و همه برگه‌های دفترچه سؤالات را بررسی نمایید، در صورت هرگونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسؤول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگ پاسخ‌نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است، در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسؤول جلسه را مطلع کنید. ضمناً مشخصات خواسته شده در پایین پاسخ‌نامه را با مداد مشکی بنویسید.
- ۴- برگه پاسخ‌نامه را دستگاه تصحیح می‌کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۵- دفترچه باید همراه پاسخ‌نامه تحويل داده شود.
- ۶- پاسخ درست به هر سوال ۳ نمره مثبت و پاسخ نادرست ۱ نمره منفی دارد.
- ۷- آزمون مخصوص دانش آموزان رشته ریاضی فیزیک، علوم تجربی و فنی و حرفه‌ای است و شرکت‌کنندگان در دوره تابستانی از بین دانش آموزان پایه دهم و یازدهم انتخاب می‌شوند.

۱- فاصله یک جرم آسمانی با خورشید ۲۵ واحد ستاره شناسی است. این جرم بعد از گذشت چند سال یک بار دور خورشید را می پیماید؟

۲۵۲ (۴)

۲۲۵ (۳)

۱۲۵ (۲)

(۱)

۲- علت عدم رویت صورت فلکی حوت در ماه مرداد چیست؟

(۱) حرکت وضعی زمین

(۲) تغییر زاویه انحراف محور دوران زمین

(۳) حرکت انتقالی زمین

(۴) گزینه های ۲ و ۳

۳- مقدار دو عنصر رادیو اکتیو الف و ب در یک سنگ آذرین در زمان تشکیل سنگ مساوی بوده، در حال حاضر از مقدار اولیه عنصر الف $\frac{1}{64}$ و از

مقدار اولیه عنصر ب $\frac{1}{8}$ باقی مانده است، نیمه عمر عنصر الف چند برابر نیمه عمر عنصر ب است؟

۲ (۴)

$\frac{1}{4}$ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۲)

(۱) $\frac{1}{3}$

۴- وجود فسیل مرجان در طبقات رسوبی نشان دهنده چه محیطی است؟

(۱) دریای گرم و عمیق

(۲) دریای گرم و کم عمق

(۳) دریای سرد و کم عمق

(۴) دریای سرد و کم عمق

پاد طایی‌ها

(۱) مرحله برخورد

(۲) مرحله بسته شدن

(۳) مرحله گسترش

(۴) مرحله بازشدگی

۵- طویل ترین رشته کوه های زمین در کدام مرحله زیر تشکیل شده اند؟

(۱) مرز همگرای ورقه قاره ای نازکا و ورقه آمریکای جنوبی

(۲) مرز همگرای ورقه اقیانوسی کارائیب و ورقه آمریکای جنوبی

(۳) مرز همگرای ورقه اقیانوسی نازکا و ورقه آمریکای جنوبی

۶- رشته کوه آند در حاشیه آمریکای جنوبی حاصل کدام نوع ارتباط مرزی است؟

(۱) مرز همگرای ورقه قاره ای نازکا و ورقه آمریکای جنوبی

(۲) مرز همگرای ورقه اقیانوسی کارائیب و ورقه آمریکای جنوبی

(۳) مرز همگرای ورقه اقیانوسی نازکا و ورقه آمریکای جنوبی

۷- کدامیک از مجموعه های زیر از نظر بافتی معادل یکدیگر هستند؟

(۱) بازالت و گابرو

(۲) گرانیت و دیوریت

(۳) آندزیت و دیوریت

(۴) گرانیت و آندزیت

۸- احتمال حضور کانی هماتیت در کدامیک از محیط های زیر بیشتر است؟

(۱) سطح پوسته و آب و هوای مرطوب

(۲) گرانیت و دیوریت

(۳) عمق پوسته و دمای کم

(۴) عمق پوسته و دمای زیاد

۹- در مورد مقایسه سنگ های کنگلومرا و ماسه سنگ چه تعداد از جملات زیر درست می باشد؟

(a) کنگلومرا ها از قطعات خورد شده و حمل شده و ماسه سنگ ها از قطعات خورد شده و برجا تشکیل می شوند.

(b) همه قطعات سازنده کنگلومرا ها درشت و قطعات سازنده ماسه سنگ ها ریز می باشد.

(c) قطعات سازنده کنگلومرا ها توسط قطعات زمینه ای و سیمان و ماسه سنگ ها فقط توسط سیمان به هم می چسبند.

(d) کنگلومرا ها جور شدگی ضعیف ولی ماسه سنگ ها جور شدگی خوبی را دارند.

(e) کنگلومرا نوعی سنگ رسوبی آواری ولی ماسه سنگ نوعی سنگ رسوبی اسکلتی است.

۲ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

(۱)

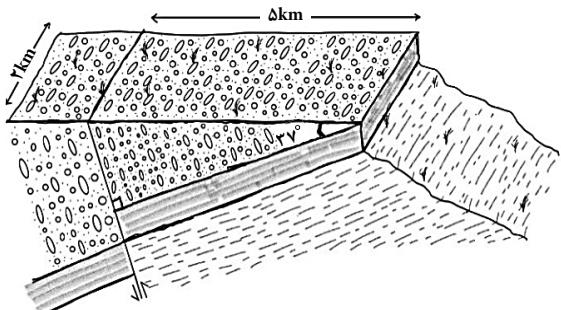
۱۰- کدام تغییرات در تبدیل زغال لیگنیت به بیتومینه رخ می دهد؟

(۱) افزایش متان و افزایش رطوبت

(۲) کاهش رطوبت و افزایش تخلخل

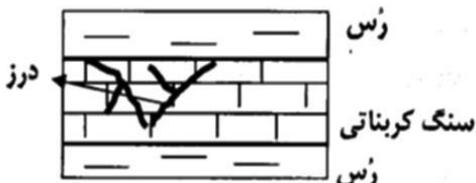
(۳) افزایش رطوبت و کاهش متان

(۴) کاهش متان و کاهش تخلخل

۱۱- فرض کنید لایه سنگی در شکل مقابل حاوی طلا با عیار استخراجی 2 ppm باشد. این لایه به اندازه ۴ متر در امتداد شیب گسل جابه جا شده است. اگر چگالی این لایه 4000 kg/m^3 باشد، بر اساس داده های مشخص شده بر روی شکل امکان استخراج چند تن طلا از بخش فرادیواره وجود خواهد داشت؟ $\cos 37 = 0.8$

(۱) ۱۲۸ (۲) ۶۴ (۳) ۳۲۰۰ (۴) ۲۵۶

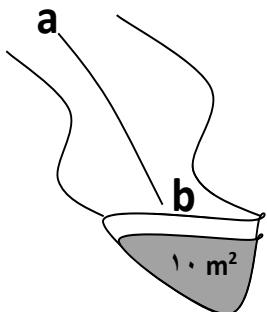
۱۲- در تصویر مقابل نوع تخلخل-نوع آبخوان - یون محلول در آب به ترتیب کدام گزینه خواهد بود؟

- (۱) اولیه - آزاد - کلسیم
 (۲) اولیه - آزاد - منیزیم
 (۳) ثانویه - تحت فشار - کلسیم
 (۴) ثانویه - تحت فشار - منیزیم

باشگاه العبار طلاها

۱۳- کدام گزینه حاصل برخورد حاشیه مویینه به سطح زمین در آب و هوای گرم و مرطوب است؟

- (۱) برکه (۲) باتلاق (۳) شوره زار (۴) چشم

۱۴- اگر جسمی را در رودخانه ای همانند شکل مقابل از نقطه a رها کنیم بعد از ۳ ثانیه به نقطه b می رسد. اگر فاصله a تا b برابر ۱۵ متر و مساحت مقطع کanal رود 15 m^2 باشد، دبی این رود چقدر است؟

- (۱) ۵۰ مترمکعب بر ثانیه
 (۲) ۷۵ متر مکعب بر ثانیه
 (۳) ۳۰ متر مکعب بر ثانیه
 (۴) ۲۵ متر مکعب بر ثانیه

۱۵- چه تعداد از گزینه های زیر نتیجه رسوبگذاری آب های زیرزمینی نیست؟

- (a) غار آهکی
 (b) چوب سیلیسی شده
 (c) فرونشست
 (d) قندیل آهکی
 (e) سیمان سنگ های آواری
 (f) تخلخل سنگ های آواری

(۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۱

۱۶- کدام یک از عبارت های زیر درست نیستند؟

a- تنش های فشاری سریع منجر به چین خوردگی لایه های سنگی می شوند.

b- کارست های موجود در گابروهای پی سد لار عامل فرار آب از مخزن این سد هستند.

c- ترکیب شیمیایی آب نقش مهمی را در استحکام سازه های دریایی ایفا می کند.

d- اگر شیب لایه های اطراف مخزن یک سد به سمت مخزن سد باشند به تدریج ظرفیت مخزن کاهش می یابد.

e- شیست ها سنگ های آذرین مناسبی برای پی سازه نیستند.

f- در احداث مغارها پایین تر بودن سطح ایستابی شرایط مناسبی را برای اجرای پروژه ایجاد می کند.

g- پایداری خاک های شنی به رطوبت آنها بستگی دارد.

a , d , e , f (۴)

b , c , e , f (۳)

a , b , e , g (۲)

a , C , d , g (۱)

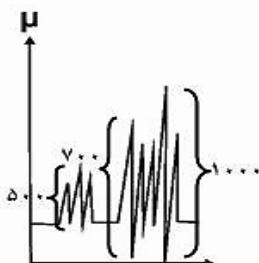
۱۷- یک دایک بازالتی با شیب ۷۰ درجه وارد یک لایه ماسه سنگی با مشخصه N 20 E , 40 NW شده است به طوری که امتداد آن عمود بر امتداد لایه ماسه سنگی می باشد. کدام گزینه می تواند بیان درستی را از مشخصه دایک بازالتی ارائه بدهد ؟

N20W,70NE (۴)

N70E,70NW (۳)

S20E,70SW (۲)

N70W,70SW (۱)

۱۸- دامنه امواج ثبت شده در یک ایستگاه لرزه نگاری به صورت نمودار مقابل است . بزرگی این زمین لرزه چند ریشتر است؟

۱۰ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۵ (۱)

۱۹- استفاده زیاد از برگه زردآلوي خشک شده با زغال سنگ ، احتمال ابتلا به کدامیک از بیماری های زیر را بیشتر خواهد کرد ؟
 ۱) اختلال در سیستم عصبی ۲) سیلیکوسیس
 ۳) بیماری گوارشی ۴) دیابت و سرطان پوست

باشگاه المپیاد طلابی ها

۲۰- کمبود کدام عنصر در بدن باعث کوتاهی قد و زیادی آن باعث کم خونی می شود؟
 ۱) سلنیم ۲) روی
 ۳) کدامیم ۴) فلور

۲۱- غالب سنگ های دگرگونی ایران در کدامیک از پهنه های زیر قرار دارد؟
 ۱) سهند - بزمان ۲) شرق و جنوب شرق ایران
 ۳) ایران مرکزی ۴) سندنج - سیرجان

۲۲- راستای کدام گسل زیر شمالی - جنوبی است؟
 ۱) گسل نایبند ۲) گسل مشا
 ۳) گسل ترود ۴) گسل درونه

۲۳- اگر هر خانواده یک ماشین لباسشویی ۷ کیلویی با قدرت ۱۵۰ وات در ساعت داشته باشد ، مصرف یک شبانه روز یک ساختمان ۲۰ واحدی در یک شبانه روز چند کیلووات ساعت است ؟

۵۶ (۴)

۷۲ (۳)

۳۰ (۲)

۲۷ (۱)

۲۴- کدامیک از عبارت های زیر درست هستند ؟

- a- بزرگترین نیروگاه بادی کشور با ظرفیت ۱۰۰ مگاوات در کهک تاکستان واقع شده است.
- b- کشور ایسلند برای تولید انرژی الکتریکی از انرژی خورشیدی استفاده می کند .
- c- رشته کوه البرز از مناطق داغ تنوع زیستی کشور محسوب می شود .
- d- استفاده از پسماندهای گیاهی یک روش افزایش رد پای کربن دی اکسید می باشد.
- e- تالاب کانی برازن دومین میراث طبیعی ایران است .

c , d (۴)

a ,c (۳)

a , d (۲)

b , e (۱)

۲۵- مهمترین عامل در تعطیلی مدارس به علت آلودگی هوا کدام گزینه است ؟

- ۱) بالاتر قرار گرفتن از سطح تراز دریا
- ۲) آب و هوای سرد
- ۳) افزایش دمای شهرها
- ۴) گرمتر بودن لایه های نزدیک سطح زمین

لطفاً در این کادر چیزی ننویسید.

مطابق توضیحات دفترچه تکمیل شود.

کد دفترچه

غلط صحیح

لطفاً گزینه را به صورت کامل و فقط با مداد مشکی نرم پر کنید.

۱	☐	☒	☐	☐
۲	☐	☐	☒	☐
۳	☐	☐	☐	☒
۴	☐	☒	☐	☐
۵	☒	☐	☐	☐
۶	☐	☐	☒	☐
۷	☐	☒	☐	☐
۸	☒	☐	☐	☐
۹	☐	☐	☐	☒
۱۰	☐	☐	☒	☐

۲۱	☐	☐	☐	☒
۲۲	☒	☐	☐	☐
۲۳	☐	☐	☒	☐
۲۴	☐	☐	☒	☐
۲۵	☐	☐	☐	☒
۲۶	☐	☐	☐	☒
۲۷	☐	☐	☐	☐
۲۸	☐	☐	☐	☐
۲۹	☐	☐	☐	☐
۳۰	☐	☐	☐	☐

۴۱	☐	☐	☐	☐
۴۲	☐	☐	☐	☐
۴۳	☐	☐	☐	☐
۴۴	☐	☐	☐	☐
۴۵	☐	☐	☐	☐
۴۶	☐	☐	☐	☐
۴۷	☐	☐	☐	☐
۴۸	☐	☐	☐	☐
۴۹	☐	☐	☐	☐
۵۰	☐	☐	☐	☐

۶۱	☐	☐	☐	☐
۶۲	☐	☐	☐	☐
۶۳	☐	☐	☐	☐
۶۴	☐	☐	☐	☐
۶۵	☐	☐	☐	☐
۶۶	☐	☐	☐	☐
۶۷	☐	☐	☐	☐
۶۸	☐	☐	☐	☐
۶۹	☐	☐	☐	☐
۷۰	☐	☐	☐	☐

۱۱	☐	☐	☐	☒
۱۲	☐	☐	☒	☐
۱۳	☐	☒	☐	☐
۱۴	☒	☐	☐	☐
۱۵	☒	☐	☐	☐
۱۶	☐	☒	☐	☐
۱۷	☒	☐	☐	☐
۱۸	☐	☐	☒	☐
۱۹	☐	☐	☐	☒
۲۰	☐	☒	☐	☐

۳۱	☐	☐	☐	☒
۳۲	☐	☐	☐	☒
۳۳	☐	☐	☐	☐
۳۴	☐	☐	☐	☐
۳۵	☐	☐	☐	☐
۳۶	☐	☐	☐	☐
۳۷	☐	☐	☐	☐
۳۸	☐	☐	☐	☐
۳۹	☐	☐	☐	☐
۴۰	☐	☐	☐	☐

۵۱	☐	☐	☐	☐
۵۲	☐	☐	☐	☐
۵۳	☐	☐	☐	☐
۵۴	☐	☐	☐	☐
۵۵	☐	☐	☐	☐
۵۶	☐	☐	☐	☐
۵۷	☐	☐	☐	☐
۵۸	☐	☐	☐	☐
۵۹	☐	☐	☐	☐
۶۰	☐	☐	☐	☐

۷۱	☐	☐	☐	☐
۷۲	☐	☐	☐	☐
۷۳	☐	☐	☐	☐
۷۴	☐	☐	☐	☐
۷۵	☐	☐	☐	☐
۷۶	☐	☐	☐	☐
۷۷	☐	☐	☐	☐
۷۸	☐	☐	☐	☐
۷۹	☐	☐	☐	☐
۸۰	☐	☐	☐	☐

محل امضاء

اینجانب فرزند با کد ملی

مطابقت اطلاعات مندرج در پاسخ برگ را با مشخصات خود تایید می نمایم.

مریم عابدینی

۱۴۰۲ ماه دی

باشگاه المپیاد طلایی‌ها

